

Į ką reikėtų atkreipti dėmesį 1-2 metus dirbantiems švietimo įstaigų vadovams darbo teisės klausimais

Viešoji konsultacija

III dalis, 1,5 val.

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Romas Turonis

Darbas:

- VšĮ Švietimo ekspertų ir mediacijos agentūros vadovas;
- VDU ŠA Profesinio tobulinimo instituto lektorius.

Savanorystė:

- Nacionalinės švietimo agentūros (NŠA) savanoris-konsultantas darbo teisės klausimais; mokyklų vadovų mentorystės procesų dalyvis.

Studijos:

- MRU Darbo teisės magistrantūros studentas.

Paslaugos:

- Mediatorius – derybų ir ginčų tarpininkas;
- Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas tarpininkas, kuris pasitelkiamas sprendžiant kolektyvinį darbo ginčą.

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

III dalies tema:

Mokytojo darbo ir poilsio derinimas:
atostogos, papildomos poilsio dienos,
sveikatinimo dienos, vaikadieniai, specialios
pertraukos

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Konsultacijos medžiaga:

- Perduosiu Nacionalinei švietimo agentūrai.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Dėl perteklinės biurokratijos aprašų:

- Vasario 1 d. šešios Lietuvos švietimo įstaigų vadovų asociacijos ir Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga kartu kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, Lietuvos Švietimo tarybą, Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetą, Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją dėl perteklinės biurokratijos aprašų švietimo įstaigose.
- Šaltinis: <https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1603755/prabilo-apie-biurokratija-svietimo-istaigose-darbu-mastas-nebepakeliamas-izvelgia-mobingo-pavoju-zmones-palieka-darba>

Konstruktiviai sureaguosiu į rašto turinį:

- „Švietimo įstaigose ne vieną kartą per metus dėl besikeičiančių darbo sąlygų (pvz., **koeficientų keitimo, jei klasėje atsiranda specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ar jų nelieka**) reikia keisti darbuotojų darbo sutartis, todėl vienintelis raštinės darbuotojas nepajėgus paruošti vidinių teisės aktų bei sutvarkyti viso personalo dokumentų, įskaitant tvarkų rengimą ir supažindinimo su jomis pasirašant procedūras.“

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Priemokos skiriamos:

- Biudžetinės įstaigos darbuotojui, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų ar užduočių sudėtingumą, mastą ir pobūdį, gali būti **skiriamos šios priemokos** <...>.

(Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas 10 str. 1 d.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Galimos darbo sutarčių formuluotės:

- Darbdavys įsipareigoja mokėti darbuotojui darbo užmokestį, kuris apskaičiuojamas pareiginės algos koeficientą (konkretus skaičius) dauginant iš LR Seimo patvirtinto atitinkamų metų pareiginės algos bazinio dydžio ir mokytojo darbo krūvio (etato – konkretus skaičius).
- Darbuotojui gali būti skiriamos priemokos, premijos ir materialinė pašalpa mokyklos darbo apmokėjimo sistemoje numatyta tvarka.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Toks įsakymas yra perteklinis:

- ĮSAKYMAS DĖL XXXXXX DARBO SUTARTIES SĄLYGŲ KEITIMO SENOS DARBO SUTARTIES PAGRINDU;
- p a r e n g i u naują darbo sutartį, surašydamas į 1999 m. rugpjūčio 29 d. sudarytą darbo sutartį Nr. 17 pakeitimus, kurie įsigalios nuo 2021 m. rugsėjo 1 d., kaip naują darbo sutarties redakciją senos darbo sutarties pagrindu, sudarymo data ir numeriu.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Keitimo pagrindu galima rašyti mokytojo sutikimą:

- **Direktoriaus paaiškinimas:**
- *DS keičiama tam tikru pagrindu, t.y., direktoriaus įsakymu (data + Nr.) "Dėl..." nuo kada keičiama.*
- *Įsakymas prisegamas prie DS darbuotojo asmens byloje.*
- *Esant didelei DS redakcijai, pagal direktoriaus įsakymą gali būti perrašoma DS senos DS pagrindu.*
- Tačiau toks įsakymas perteklinis. Pagrindu gali būti darbuotojo sutikimas ir jis įsegamas asmens byloje arba saugomas elektroniniuose duomenyse.

Ar visada reikia įsakymo?:

- Vienintelė vieta, kurioje Darbo kodekse kalbama apie darbdavio **įsakymą**: pirmuosius rinkimus vykdo rinkimų komisija, kurią **įsakymu** sudaro darbdavys. (DK 171 str. 2 d.).
- Kitose vietose kalbama apie **sprendimus**, pvz.:
 - Darbdavio **sprendimas** nutraukti darbo sutartį ar konstatuoti darbo sutarties pasibaigimą turi būti išreikštas raštu. (DK 65 str. 4 d).
 - Profesinė sąjunga turi teisę pareikšti savo nuomonę darbdaviui dėl būsimų darbdavio **sprendimų**. (DK 206 str. 4 d.).

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Tinkamas informavimas:

- Darbo sutarties šalies kitai darbo sutarties šaliai šio kodekso, kitų darbo teisės normų ar sutarčių nustatytais atvejais perduodami dokumentai (pranešimai, prašymai, sutikimai, prieštaravimai ir kita) ir kita informacija turi būti **pateikiami raštu.**

(DK 25 str. 2 d.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Tinkamas informavimas:

- Dokumentų ir informacijos tinkamu pateikimu raštu laikomi tie atvejai, kada duomenys perduodami įprastai naudojamomis **informacinių technologijų priemonėmis** (elektroniniu paštu, mobiliaisiais įrenginiais ir kita) su sąlyga, kad įmanoma nustatyti informacijos turinį, jos pateikėją, pateikimo faktą ir laiką, taip pat sudarytos protingos galimybės ją išsaugoti.

(DK 25 str. 2 d.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Perėjimas prie centralizuotai teikiamų DBSIS paslaugų:

- Vidaus reikalų ministrė pateikė Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių perėjimo prie centralizuotai teikiamų Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos (DBSIS) paslaugų grafiką, taip pat patvirtino Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių pasirengimo pereiti prie centralizuotai teikiamų Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos paslaugų veiksmų plano formą.
- DBSIS palaipsniui taps privalomu visoms valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir įmonėms
- <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b74caab0837511ecbd43a994b3e2e1cb>
- <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/33cf6720837711ecbd43a994b3e2e1cb>

Dokumentacijos kiekio mažinimas:

- Darbo sutarčių perteklinės normos: nebūtina įrašyti priemokų dydžio ar detalaus mokytojo krūvio išdėstymo;
- Įsakymų gausa. Neretai vietoj įsakymo pakanka sprendimo;
- Darbuotojų prašymų perteklius (pvz., dėl nuotolinio darbo prieš kiekvienas mokinių atostogas, dėl kasmetinių atostogų ir pan.);
- Popierinių dokumentų atsisakymas (pranešimai, prašymai, sutikimai, prieštaravimai ir kita gali būti perduodami įprastai naudojamomis informacinių technologijų priemonėmis (elektroniniu paštu, mobiliaisiais įrenginiais ir kita));

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Kas reikalauja perteklinių dokumentų? Ką daryti?:

- **Tikrintojai ir buhalteriai:**

- Prašyti, kad reikalavimus pateiktų raštu;
- Klausti kitų valstybinių institucijų, ar tikrintojų/ buhalterių reikalavimai nėra pertekliniai;
- Konstruktiviai ir dalykiškai diskutuoti, pvz., pasikviesti į vadovų pasitarimą.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Poilsio laikas:

- Minimaliojo poilsio laiko reikalavimai (DK 122 str.)
- Švenčių dienos (DK 123 str.)
- Poilsio dienos (DK 124 str.)
- Atostogos (DK 125 – 138 str.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Klausimas:

- Klausimas: Ar gali mokytojai atostogauti per mokslo metus?
- Atsakymas: gali. Bet tai susitarimo reikalas.
- Už antruosius ir paskesnius darbo metus kasmetinės atostogos suteikiamos bet kuriuo darbo metų laiku, pagal kasmetinių atostogų suteikimo eilę darbovietėje. Tokia eilė sudaroma kolektyvinėje sutartyje ar darbdavio ir darbo tarybos susitarime, ar kitose darbo teisės normose numatyta tvarka nuo birželio 1 dienos iki kitų metų gegužės 31 dienos, jeigu juose nenustatoma kitaip. (DK 128 str. 3 d.)

Atostogos mokytojams (1):

- Mokytojams kasmetinės atostogos suteikiamos per mokinių vasaros atostogas, neišnaudota atostogų dalis – per mokinių rudens, žiemos ar pavasario atostogas. Esant motyvuotam prašymui, išimtiniais atvejais kasmetinės atostogos gali būti suteikiamos ugdymo proceso metu, bet ne ilgiau kaip 5 darbo dienas.

(Mokyklos darbo tvarkos taisyklės)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Atostogos mokytojams (2):

- Mokytojams kasmetinės atostogos suteikiamos vasaros metu, neišnaudota atostogų dalis tuo metu, kai dėl objektyvių priežasčių sumažėja vaikų skaičius grupėje. Esant motyvuotam prašymui, išimtiniais atvejais kasmetinės atostogos gali būti suteikiamos ugdymo proceso metu, bet ne ilgiau kaip 5 darbo dienas.
(Ikimokyklinės įstaigos darbo tvarkos taisyklės).

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Klausimas:

- Klausimas: Mokymosi atostogos, jei pagal DK neapmokamos, ar forminti kaip nemokamas atostogas?
- Atsakymas: forminti kaip mokymosi atostogas (DK 135 str.).
- Atkreipti dėmesį. Darbuotojams, kurių darbo santykiai su darbdaviu tęsiasi ilgiau negu penkerius metus, už mokymosi atostogas, nurodytas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, jeigu dalyvavimas neformaliojo suaugusiųjų švietimo programoje yra susijęs su darbuotojo kvalifikacijos kėlimu, trunkančias iki dešimt darbo dienų per vienus darbo metus, paliekama ne mažiau kaip pusė darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio. (DK 135 str. 3 d.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Papildomo poilsio dienas:

- Darbo teisēs normose ar darbo sutartyse gali būti nustatytos ilgesnės trukmės ir kitų rūšių atostogos. (DK 138 str. 5 d.)
- Vadinasi, kolektyvinėje sutartyje ar darbo tvarkos taisyklėse galima nustatyti ilgesnes atostogas ar papildomas poilsio dienas.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Poilsio ir nuotolinio darbo dienos:

Poilsio diena:

- Laikas skirtas papildomam poilsiui;
- Apmokama (jei tą dieną reiktų dirbti pagal grafiką);
- Galima ilsėtis pagal savo planus;
- Vadovas neturi teisės trukdyti poilsio.

Nuotolinis darbas:

- Laikas skirtas nekontaktiniam darbui;
- Galimi posėdžiai, pasitarimai ir seminarai pagal kolegialaus darbo grafiką;
- Galima iškviešti į darbo vietą.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Nacionalinė kolektyvinė sutartis:

- Sutarties galiojimo laikotarpiu profesinės sąjungos narys turi teisę gauti iki 5 darbo dienų sveikatai gerinti, mokant už jas jo vidutinį darbo užmokestį.
- Profesinės sąjungos, pasirašiusios NKS:
 - Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija,
 - Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“,
 - Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“,
 - Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Kas yra sveikatos gerinimas?:

- Sutartis nekonkretizuoja sveikatos gerinimo sąvokos;
- Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo preambulėje įtvirtinta nuostata: sveikata – tai ne tik ligų ir fizinių defektų nebuvimas, bet ir fizinė, dvasinė bei socialinė žmonių gerovė;
- Analogiškai sveikata apibrėžta ir šio įstatymo 2 straipsnio 27 dalyje.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Įgyvendinimo tvarka:

- Nacionalinė kolektyvinė sutartis nenustato sveikatos gerinimo dienų suteikimo tvarkos;
- Todėl teisė į atitinkamą laiką sveikatai gerinti galėtų būti įgyvendinama įstaigoje nustatyta ir / arba su darbdaviu aptarta tvarka.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Klausimas:

- Klausimas: Darbuotojai, priklausantys profesinei sąjungai, labiausiai gausiomis pamokų dienomis reikalauja dienų Sveikatos gerinimui (5 dienos per metus). Kaip racionaliai įtikinti bendruomenę sveikatos gerinimo dienomis naudotis mokinių atostogų metu?
- Atsakymas: vadovautis panašiomis Švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties normomis:
 - Dienos sveikatai gerinti suteikiamos suderinus su darbdaviu. (16 p.);
 - Sutarties galiojimo laikotarpiu Profesinės sąjungos nariui nustatomos trys papildomos apmokamų kasmetinių atostogų dienos, kurios panaudojamos mokinių (studentų) atostogų metu. (14 p.).

Dienos sveikatai gerinti (1):

- Profesinės sąjungos narys, priklausantis vienai iš Nacionalinę kolektyvinę sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų, sutarties galiojimo laikotarpiu turi teisę gauti iki 5 darbo dienų sveikatai gerinti, mokant už jas jo vidutinį darbo užmokestį. Šios dienos suteikiamos per mokinių vasaros ar kitas atostogas.
- Esant motyvuotam prašymui, išimtiniais atvejais dienos sveikatai gerinti gali būti suteikiamos ugdymo proceso metu, bet ne ilgiau kaip 2 darbo dienos.

(Pasiūlymas mokyklos kolektyvinei sutarčiai)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Dienos sveikatai gerinti (2):

- Profesinės sąjungos narys, priklausantis vienai iš Nacionalinę kolektyvinę sutartį pasirašiusių profesinių sąjungų, sutarties galiojimo laikotarpiu turi teisę gauti iki 5 darbo dienų sveikatai gerinti, mokant už jas jo vidutinį darbo užmokestį. Šios dienos suteikiamos vasaros metu arba tuo metu, kai dėl objektyvių priežasčių sumažėja vaikų skaičius grupėje.
- Esant motyvuotam prašymui, išimtiniais atvejais dienos sveikatai gerinti gali būti suteikiamos ugdymo proceso metu, bet ne ilgiau kaip 2 darbo dienos.

(Pasiūlymas ikimokyklinės įstaigos kolektyvinei sutarčiai)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Vaikadieniai (1):

- Darbuotojams, auginantiems neįgalų vaiką iki aštuoniolikos metų arba du vaikus iki dvylikos metų, suteikiama viena papildoma poilsio diena per mėnesį (arba sutrumpinamas darbo laikas dviem valandomis per savaitę), o auginantiems tris ir daugiau vaikų iki dvylikos metų, – dvi dienos per mėnesį (arba sutrumpinamas darbo laikas keturiomis valandomis per savaitę), mokant darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.

(DK 138 str. 3 d.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Proporcingumo principas:

- Ši garantija turintiems teisę į papildomą poilsį taikoma atsižvelgiant į darbuotojo darbo laiko normą, nustatytą darbo sutartyje;
- Kai darbuotojo darbo sutartyje nustatytas ne visas darbo laikas ir jis naudojasi nustatyta garantija, jam suteikiamas proporcingai trumpesnis papildomas poilsis;
- Taip pat, jeigu darbuotojas dirba pagal pagrindinį susitarimą ir pagal papildomo darbo susitarimą, pavyzdžiui, 60 val. per savaitę, tuomet papildomo poilsio diena tokiam darbuotojui suteikiama proporcingai ilgesnė – 12 val.;

Your company name
(VDI pozicija: <https://www.vdi.lt/Forms/TekstasDUK.aspx?ID=481>)

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Vaikadieniai (2):

- Remiantis DK 138 str. 3 d., mokytojams papildoma poilsio diena (dienos) suteikiama tą (tomis) dieną (dienomis) kai tvarkaraštyje nėra pamokų arba dienos sumuojamos ir suteikiamos mokinių atostogų metu. Kitų darbuotojų prašymu šis papildomas poilsio laikas gali būti sumuojamas kas 3 mėnesiai.

(Mokyklos darbo tvarkos taisyklės)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Vaikadieniai (3):

- Remiantis DK 138 str. 3 d., mokytojams papildomos poilsio dienos sumuojamos ir suteikiamos mokinių atostogų metu. Kitų darbuotojų prašymu šis papildomas poilsio laikas gali būti sumuojamas kas 3 mėnesiai.
(Ikimokyklinės įstaigos darbo tvarkos taisyklės)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Vaikadieniai (3):

- Klausimas: Ar gali vyras ir žmona pasiimti vaikadienį tą pačią dieną (abu dirba mokykloje)?
- Atsakymas: taip, gali. Vaikadienių esmė – teisė į papildomą tėvų poilsio dieną, skirtą praleisti kartu.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Ginčas dėl budėjimo per pertraukas:

ŠMSM nuomonė:

- Mokytojas privalo užtikrinti ugdomų mokinių saugumą (Švietimo įstatymo 49 str.).
- Mokytojui mokama už 60 minučių darbo (ne už 45!).

Profesajungų nuomonė:

- Mokytojas turi teisę į poilsį (DK 122 str. 1 d.).
- Budėjimas nėra ugdymas.
- Už vaikus atsako tėvai.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Apmokėjimas už budėjimą:

- **LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymas**
- 11 straipsnis. Mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, **budėjimą**
- 1. Už darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, švenčių dieną mokamas dvigubas darbuotojo darbo užmokestis.
- 2. Už darbą naktį ir viršvalandinį darbą mokamas pusantro darbuotojo darbo užmokesčio dydžio užmokestis. Už viršvalandinį darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, ar viršvalandinį darbą naktį mokamas dvigubas darbuotojo darbo užmokestis, o už viršvalandinį darbą švenčių dieną – dviejų su puse darbuotojo darbo užmokesčio dydžių užmokestis.
- 3. Darbuotojo prašymu darbo poilsio ar švenčių dienomis laikas ar viršvalandinio darbo laikas, padaugintas iš šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyto atitinkamo dydžio, gali būti pridedamas prie kasmetinių atostogų laiko.

Kas yra budėjimas?:

DK 118 straipsnis. Darbo laiko režimo ypatumai budint:

- 1. Kai darbuotojas atlieka savo darbo funkciją budėdamas (aktyvusis budėjimas) <...>.
- 2. Kai darbuotojas privalo būti darbdavio nurodytoje vietoje, pasirengęs prireikus atlikti savo funkcijas (pasyvusis budėjimas) <...>.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Teismų praktikoje išaiškinta:

Mokykla ar kita institucija **vaiko priežiūrą** vykdo tol, kol vaikas yra ar turi būti jos žinioje. Mokykloje priežiūra turi būti užtikrinama užsiėmimų, pamokų, mokyklos renginių, **pertraukų tarp jų metu**, nepriklausomai nuo šių užsiėmimų, pamokų ar mokyklos renginių laiko bei vietos.

(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. lapkričio 8 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-434/2010)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Pailgintos dienos modelis:

Igyvendinant pailgintos dienos modelį formalusis ugdymas vykdomas pirmoje dienos pusėje. Antroje dienos pusėje vykdomas neformalusis mokinių švietimas, **priežiūra**, švietimo pagalba vaikui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams).

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Karantino laikotarpiu:

Vyriausybės nutarimas „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ Savivaldybių administracijos užtikrina vaikų, ugdomų pagal pradinio ugdymo programą, nuotolinį ugdymą, **priežiūrą** ir maitinimą įstaigose.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Vaiko nepriežiūra:

Švietimo įstatymo 25 str. 3 d., **vaiko nepriežiūra** – vaiko atstovo pagal įstatymą ir (ar) už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis nepakankamas pagrindinių vaiko fizinių ir dvasinių poreikių tenkinimas ar netenkinimas, keliantis grėsmę vaiko fizinei, protinei, emocinei ir socialinei sveikatai ir raidai.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Priežiūra (LKŽ):

1. saugojimas, stebėjimas, kontrolė;
2. globojimas, tvarkymas, rūpinimasis.

Budėti - saugoti, sergėti, žiūrėti.

Dežuruoti – senoji svetimybė, dabar vartotinas žodis budėti (žr. kn. „Kalbos patarimai. 4: Leksika: 1. Skolinių vartojimas“, Vilnius, 2013, p. 75).

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Mokytojo pareiga:

Švietimo įstatymo 49 straipsnis:

Mokytojas privalo užtikrinti ugdomų mokinių saugumą.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Didelės protinės įtampos darbas:

- DK 122 str. Per darbo dieną (pamainą) darbuotojui suteikiamos fiziologinės pertraukos pagal darbuotojo poreikį ir **specialios pertraukos**, dirbant lauko sąlygomis (lauke arba nešildomose patalpose), profesinės rizikos sąlygomis, taip pat dirbant sunkų fizinį ar **didelės protinės įtampos** reikalaujantį darbą.

(DK 122 str. 2 d. 1 p.)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Specialiosios pertraukos:

- Minimali specialiųjų pertraukų trukmė per **8 valandų** darbo dieną (pamainą) turi būti ne mažesnė kaip **40 minučių**. Esant kitai darbo dienos (pamainos) trukmei, specialiųjų pertraukų trukmė turi būti proporcinga darbo laikui.
- Specialiosios pertraukos darbuotojams turi būti suteikiamos ne rečiau, kaip **kas pusantros valandos**.

(Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimas Nr. 496, Specialių pertraukų trukmės per darbo dieną (pamainą) ir jų nustatymo sąlygų aprašas)

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Skaičių logika:

- Pamoka – 45 min.;
- Mokytojo darbo laikas – 60 min., ir visos 60 yra apmokamos;
- Ar tikrai mokytojas turėtų dirbti 3 val., ilsėtis 1 val., jei jam mokama už 4 val. darbo laiko?

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Mokinių priežiūra ir saugumo užtikrinimas per pertraukas:

- Mokykla atsako už ugdomų mokinių saugumą ir tinkamą priežiūrą.
- Ugdymo procesas neapsiriboja pamokomis.
- Mokytojui mokama ne už akademinę, bet už astronominę valandą.
- Mokykloje galima ir reiktų sudaryti grafiką, kada mokytojai prižiūri mokinius ir užtikrina jų saugumą pertraukų metu.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Mokinių priežiūros grafikas:

- **Darbo tvarkos taisyklių punktas:**
- Mokykloje sudaromas mokinių priežiūros ir saugumo užtikrinimo per pertraukas grafikas. Mokytojai mokinius prižiūri ir užtikrina jų saugumą pagal sudarytą grafiką.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Pareigų aprašo nuostata:

- **Mokytojo pareigų aprašymo punktas:**
- Mokytojas privalo užtikrinti ugdomų mokinių saugumą ir priežiūrą užsiėmimų, pamokų, mokyklos renginių, pertraukų tarp jų metu nepriklausomai nuo šių užsiėmimų, pamokų ar mokyklos renginių laiko bei vietos.
- **Arba kita formuluotė:**
- Mokytojas prižiūri mokinius ir užtikrina jų saugumą užsiėmimų, pamokų, pertraukų ir renginių metu, pagal Mokyklos mokinių priežiūros ir saugumo užtikrinimo per pertraukas ir renginius grafiką.

Mokinius prižiūrėti kas antrą pertrauką:

Pasiūlymas:

- Mokykloje sudarant grafiką, kada mokytojai prižiūri mokinius ir užtikrina jų saugumą pertraukų metu, numatyti, kad mokytojas prižiūri mokinius kas antrą pertrauką.
- Tada mokytojui liks laiko ir poilsiui, ir darbo vietai sutvarkyti.
- Jei tokios galimybės nėra, įtraukti į mokinių priežiūrą visus kitus mokyklos darbuotojus. Sudaryti grafiką, kada jie suteikia galimybę mokytojams pailsėti.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Papildomos priemonės:

- Mokytojų civilinės atsakomybės draudimas;
- Specialiosios pertraukos;
- Vadovų įsitraukimas;
- Priemoka už padidinamą darbo krūvį (darbų mastą);
- Papildomos poilsio dienos;
- Judėjimo pertraukos.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Nelaimingas atsitikimas mokiniui:

- Mokytojas privalo informuoti mokyklos vadovą ar atsakingą jo pavaduotoją apie įvykusį nelaimingą atsitikimą;
- Dėl nelaimingo atsitikimo turi būti atliktas tyrimas;
- Rekomenduojama sudarant tyrimų komisiją įtraukti mokinių tėvų savivaldos institucijos deleguotą atstovą;
- Objektivus įvykio tyrimas sumažins konfliktų ir ginčų tikimybę.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Nekaltumo prezumpcija:

Lietuvos Respublikos Konstitucijos

31 straipsnyje nustatyta, kad asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltumas nėra įrodytas įstatymo numatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu.

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Klausimas:

- Klausimas: darbuotojas jau penkti metai nepertraukiamame nedarbingume, kurio metu žmogus sulaukė ir pensinio amžiaus. Vietoj jo yra priimtas į darbą žmogus pagal terminuotą darbo sutartį. Kreipiausi į VMI, Sodrą, jų teigimu, tokia situacija yra galima, o kaip teisiniu požiūriu?
- Atsakymas: 1 išėjis. Darbo sutartis gali būti nutraukta darbuotojo rašytiniu pareiškimu, apie tai įspėjus darbdavį ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas, jeigu: darbuotojas negali tinkamai atlikti savo darbo funkcijos (DK 56 str. 1 d. 3 p.);
- 2 išėjis. Kai darbuotojas pagal sveikatos priežiūros įstaigos išvadą nebegali eiti šių pareigų ar dirbti šio darbo ir jis nesutinka būti perkeltas į kitas toje darbovietėje esančias laisvas jo sveikatą atitinkančias pareigas ar darbą, arba kai tokių pareigų ar darbo toje darbovietėje nėra (DK 60 str. 1 d. 4 p.);
- Ligos išmokos mokėjimo trukmė - Sodros reikalas.

Suklaidinau. Atsiprašau:

- Atsakinėdamas į žodinius klausimus suklaidinau kolegas. Atsiprašau.
- Yra Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti ŠMM 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113. Jie tebegalioja.
- 18. Lengvą nelaimingą atsitikimą tiria dvišalė komisija, švietimo įstaigos vadovo įsakymu sudaryta iš vadovo įgaliotojo darbuotojo ir teisėto moksleivio atstovo.
- Vaiko atstovai pagal įstatymą – vaiko tėvai, vaiką įvaikinus, – tėviai, nustačius globą ar rūpybą, – globėjai ar rūpintojai, įstatymų nustatytais atvejais – valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija. (Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas)
- <https://e-seimas.lrs.lt/porta/legalAct/lt/TAD/TAIS.95921?jfwid=-je7i1t1yb>
- Ačiū mokyklos vadovei už patikslinimą.

Konsultacijų dar bus:

- Siūlau temas kitoms konsultacijoms:
 - Darbo sutarčių nutraukimas, įspėjimo terminai, išeitinės išmokos. Darbuotojo pareigų pažeidimai
 - Mokyklos vadovo ir darbuotojų atstovų (darbo tarybos ar profesinės sąjungos) bendravimo teisiniai aspektai
 - Mokyklos ir kitos švietimo įstaigos vietiniai teisės aktai (dokumentai), reglamentuojantys darbo santykius
 - Ikmokyklinių įstaigų darbo teisinių santykių ypatumai

Your company name

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Iki pasimatymo

Romas Turonis

VšĮ Švietimo ekspertų ir
mediacijos agentūros
vadovas

Lektorius

NŠA savanoris -
konsultantas

Mediatorius - derybų ir ginčų
tarpininkas

Telefonas: (8-699) 91664

El. paštas:
semagentura@gmail.com